

Programma Verhogen Vaccinatiegraad

Regio Utrecht

Onze aanpak & De resultaten

Anne Goossens
GGD regio Utrecht
2024 - 2025

Voorwoord

Met gepaste trots kijken we terug op wat in de afgelopen periode is bereikt binnen het programma Verhogen Vaccinatiegraad. Op meerdere punten hebben de resultaten onze verwachtingen overtroffen. In de afgelopen periode hebben we intensief samengewerkt om de gemaakte afspraken te realiseren. Dit gebeurde multidisciplinair, met nauwe betrokkenheid van collega's uit verschillende afdelingen, in versterkte samenwerking met onze collega's van gemeente Utrecht en met diverse stakeholders uit de regio zoals gemeenten.

Dit document is opgesteld om te inspireren, om van te leren en om inzicht te geven in de opbrengsten van het programma Verhogen Vaccinatiegraad. Het biedt een overzicht van onze aanpak op hoofdlijnen, de geleerde lessen, de resultaten en de aantoonbare effecten.

- Programma Verhogen Vaccinatiegraad
- De resultaten in één overzicht
- Aanpak en resultaten in detail

Verhogen Vaccinatiegraad

1.) Doelgroepgerichte aanpak

- 4 Pilots Percepties over vaccineren in de wijk
- Jongerenpanel 17-18 jaar
- Gemeente factsheets
- Pilot wijkgerichte aanpak Liendert

2.) Inzicht & advies

- Dashboard Vaccinatiegraad RVP

3.) Optimaliseren RVP-proces

- Vaste & centrale vaccinatielocatie
- Inhaalacties
- Extra aanbod angstige kinderen
- Pilot naar de doelgroep toe!
- SMS-herinnering
- Pilot vaccinatiestatus-check
- Communicatie & uitnodiging
- Scholingsaanbod
- Verhogen vaccinatiegraad zwangere vrouwen

Programma Verhogen Vaccinatiegraad

2024-2025

Programma Verhogen Vaccinatiegraad

Aanleiding

De vaccinatiegraad laat wereldwijd, nationaal en ook in de regio Utrecht een dalende trend zien. Deze ontwikkeling brengt aanzienlijke gezondheidsrisico's met zich mee, omdat een lagere vaccinatiegraad kan leiden tot de heropleving van infectieziekten. Om het tij te keren en de dalende trend te doorbreken, heeft het Algemeen Bestuur van GGDrU op 27 maart 2024 besloten om middels een startfinanciering het programma Verhogen Vaccinatiegraad te initiëren, waarbij toegewerkt wordt naar een structurele oplossing vanaf 2026.

Drie pijlers

1. Doelgroepgerichte aanpak

Gericht op het bereiken van groepen waarbinnen de vaccinatiegraad achterblijft.

2. Inzicht & Advies

Het bieden van juiste inzichten voor passend advies door middel van het ontwikkelen van een dashboard om de vaccinatiegraad te monitoren per gemeente, wijk en school.

3. Optimaliseren RVP - proces

Het optimaliseren van ons eigen aanbod en processen om het voor ouders zo eenvoudig, aantrekkelijk en laagdrempelig mogelijk te maken om te vaccineren.

Het programma is gebaseerd op diverse gedragsmodellen: ASE-model, SocioVax

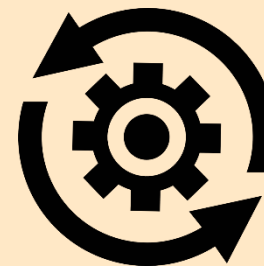
Programma Verhogen Vaccinatiegraad

**Doelgroepgerichte
Aanpak**

Inzicht & Advies

**Optimaliseren
RVP-proces**

Onderzoek, Communicatie

Lobby, Extern

De resultaten in één overzicht

2024-2025

Doelgroepgerichte Aanpak

4 Pilots Percepties over vaccineren in de wijk

De percepties rondom vaccineren zijn binnen vier doelgroepen in kaart gebracht.

De opbrengsten zijn vertaald naar:

- Hand-out voor gemeentes
- Rapport met inzichten
- Communicatiewijzer voor gemeentes

Jongerenpanel 17-18 jaar

Een jongerenpanel opgericht om concrete adviezen voor effectieve communicatie te verzamelen.

Factsheet voor elke gemeente

Op maat gemaakt advies voor elke gemeente.

Pilot: De wijk in! - Liendert

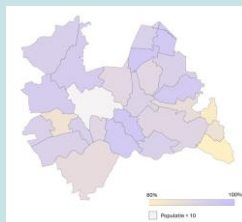
Een verpleegkundige ging actief de wijk in om zichtbaar te zijn voor inwoners, voornamelijk ouders. Hierbij heeft ze contact met sleutelpersonen en lokale partners.

Inzicht & Advies

Dashboard Vaccinatiegraad RVP

Dashboard dat inzicht biedt in de vaccinatiegraadcijfers en -trends op gemeente-, wijk- en schoolniveau en zo ondersteunt bij gerichte advisering, evaluatie en onderzoek. De cijfers zijn afkomstig van de Jeugdgezondheidszorg. Elk kwartaal worden de nieuwste cijfers op het dashboard gepubliceerd.

2020		2021	
Populatie	Vac%	Populatie	Vac%
187	75%	204	65%
55	87%	67	81%
131	89%	125	84%
706	86%	768	88%
163	89%	168	86%

Communicatie & uitnodiging

Verbeterde website en uitnodiging.
Aanvullend programmabreed advies.

Scholingsaanbod

Verbeterd en overzichtelijk aanbod.

Verkenning Zwangere vrouwen

Implementatieplan doorontwikkeling zwangerschapsconsult opgeleverd.

Optimaliseren RVP-proces

Vaste & centrale vaccinatielocatie - GGDrU

Er zijn **678 vaccinaties** gezet voor GGDrU.
Er zijn **508 vaccinaties** gezet voor G.Utrecht.
O.a Inhaalactie 17+, angstsprekuren en overig.

Inhaalacties

17+ GGDrU: 408 vaccinaties
G.Utrecht: nog te analyseren

MenACWY **730 vaccinaties**
BMR 1 weinig animo maatwerk

Extra aanbod angstige kinderen

GGDrU: 75 prikangstige kinderen gevaccineerd
G.Utrecht: nog te analyseren

Pilot: Inzet mobiel prikteam

In totaal zijn **260 vaccinaties** gezet.

SMS-herinnering

In totaal zijn bijna 4500 berichten verstuurd.

Pilot: Vaccinatiestatus-check

Checken van de vaccinatiestatus en nabellen bij groep 7 leerlingen (GGDrU) en bij VO leerlingen (G.Utrecht).

In totaal zijn **2.176 vaccinaties** gezet

Inhaalactie 17+ in de media

Trouw

Reportage Gezondheid

Beter laat dan nooit: honderden tieners halen in Utrecht een inhaalvaccinatie

Jongeren die als kind vaccinaties hebben gemist, kunnen bij de GGD regio Utrecht alsnog een prik komen halen. Sommige 17-jarigen komen zonder dat hun ouders het weten.

De 17-jarige tweelingbroers Stef en Ward Fransen worden geholpen door projectleider Danique Mulder van de GGD. Moeder Sylvia Fransen kijkt op de achtergrond toe. Foto Jean-Pierre Jans

Lees [hier](#)
het hele
artikel

RTV Utrecht

Jongeren kunnen zonder afspraak vaccinatie halen in Overvecht: 'Nu is het nog gratis'

Evie Westland 13 augustus, 05:30 • Aangepast 13 september, 02:03 •
3 minuten leestijd

Danique Mulder van de GGD.
© RTV Utrecht / Evie Westland

Lees [hier](#)
het hele
artikel

Impact acties voor doelgroep 17+

Doelgroep 17+

In 2025 hebben wij ons met diverse activiteiten gericht op de doelgroep 17+. Dit betreft jongeren die in het uitvoeringsjaar 17 jaar zijn of worden (cohort 2008). Zij kregen op verschillende manieren een laatste mogelijkheid om gemiste RVP-vaccinaties in te halen. Daarbij konden zij tot hun 18e levensjaar kosteloos worden gevaccineerd en vanaf 16 jaar zelfstandig toestemming geven. De activiteiten voor deze doelgroep bestonden uit de inhaalactie 17+ en de pilot inzet mobiel prikteam.

Impact

Dankzij de extra inzet voor de doelgroep 17+ is de vaccinatiegraad in cohort 2008 toegenomen. De vaccinatiegraad voor HPV steeg met 2,4% en voor MenACWY met 2,2% binnen dit cohort. Zonder deze aanvullende acties zouden deze jongeren via het reguliere aanbod niet meer zijn opgeroepen. Iedere extra gezette vaccinatie draagt daarmee direct bij aan een stijging van de vaccinatiegraad.

“De vaccinatiegraad voor HPV steeg met 2,4% en voor MenACWY met 2,2% in het cohort 2008.”

Deze actie is ook uitgevoerd voor jongeren uit gemeente Utrecht.
Status: Nog in afwachting van de precieze cijfers, aantallen en analyse.

Impact inhaalactie MenACWY

Inhaalactie MenACWY

In het najaar van 2025 is een extra inhaalmoment georganiseerd voor jongeren die hun MenACWY-vaccinatie hadden gemist. Regulier wordt deze vaccinatie aangeboden in het voorjaar van 2025 en 2026. Met dit extra aanbod in het najaar van 2025 kregen jongeren een aanvullende gelegenheid om de gemiste vaccinatie alsnog te ontvangen. De doelgroep bestond uit jongeren geboren in 2011 die de MenACWY-vaccinatie in het voorjaar van 2025 hadden gemist.

Impact

Dankzij deze inhaalactie zijn 678 jongeren uit cohort 2011 gevaccineerd tegen MenACWY tijdens de aanvullende vaccinatiegelegenheid. Jongeren die niet in staat waren om hierbij aanwezig te zijn, zijn doorverwezen naar de vaste en centrale vaccinatielocatie, waar vervolgens nog eens 96 jongeren uit cohort 2011 zijn gevaccineerd tegen MenACWY. Dankzij deze inhaalactie is de vaccinatiegraad voor MenACWY binnen cohort 2011 met 6,5% gestegen.

Disclaimer

Via het reguliere aanbod zouden deze jongeren in het voorjaar van 2026 nog een laatste keer worden opgeroepen. Hoewel een extra vaccinatiegelegenheid naar alle waarschijnlijkheid een positief effect heeft op de vaccinatiegraad, kan niet met zekerheid worden vastgesteld in hoeverre de waargenomen stijging zonder deze actie niet deels zou zijn opgetreden.

“Met deze inhaalactie is de MenACWY vaccinatiegraad met 6,5% gestegen in het cohort 2011.”

Aanpak & Resultaten in detail

2024-2025

Doelgroepgerichte Aanpak

*4 pilots Percepties over vaccineren in de wijk
Factsheet voor elke gemeente
Pilot: De wijk in! - Liendert
Jongerenpanel 17-18 jaar*

4 Pilots Percepties over vaccineren in de wijk

Doel

- Op lokaal niveau in kaart brengen welke percepties mensen in verschillende doelgroepen hebben over vaccineren en welke factoren van invloed zijn op het vaccinatiegedrag van inwoners.
- Als gemeente experimenteren met het lokaal in kaart brengen en betrekken van stakeholders op het thema vaccineren. Het betrekken van stakeholders is belangrijk om de directe omgeving van inwoners te begrijpen en dit kan van invloed zijn op verandering van het vaccinatiegedrag.

De 4 geselecteerde doelgroepen na literatuuronderzoek:

- Natuurlijk opvoedende ouders
- Bevindelijk gereformeerde gemeenschap
- Ouders met lage sociaal economische status (SES)
- Marokkaanse en Turkse gemeenschap

4 Pilots Percepties over vaccineren in de wijk

Aanpak

- De 4 pilots werden uitgevoerd volgens de [TIP](#) en [BaSDV](#) van de WHO
- Door middel van interviews waarbij open en zonder oordelen werd gesproken werden de percepties, overtuigingen en beweegredenen opgehaald bij de geselecteerde doelgroepen.
- Gemeenten speelden een belangrijke rol bij het verbinden van GGD-experts aan lokale organisatie, inwoners en sleutelpersonen om in gesprek te komen met ouders.
- Maatwerk aanpak waarbij de doelgroepen bij elke pilot op een eigen manier werden benaderd. Zo is gebruik gemaakt van o.a. welzijnsorganisaties, sleutelpersonen, scholen en sociale media.

Resultaat

- Hand-out voor gemeentes
- Rapport met inzichten
- Communicatiewijzer voor gemeentes

Jongerenpanel 17-18 jaar

Doel

Onze communicatie en uitnodigingsbrief verbeteren door input van jongeren zelf.

Aanpak

Er zijn 3 verdiepende interviews met jongeren uit de doelgroep uitgevoerd. Deze gesprekken werden digitaal gehouden zodat de jongeren niet hoefden te reizen. In het interview zijn de huidige communicatiebrieven voor de 17+ campagne voorgelegd en verbeterpunten opgehaald vanuit het perspectief van de jongeren.

Resultaat

Met behulp van de input van de jongeren is de uitnodigingsbrief voor de inhaalactie 17+ verbeterd. Jongeren gaven onder andere aan dat ze veel waarde hechten aan zinnen waaruit begrip voor prikangst blijkt.

Vervolg

De jongeren zullen plaatsnemen in een panel van GGDrU zodat ze bevraagd kunnen worden op meer onderwerpen waar we als GGD mee bezig zijn. De wens is om het panel uit te breiden met meer jongeren zodat we een goede representatieve groep hebben.

Bang voor prikken?

Op Einsteindreef 91 in Utrecht helpen we mensen die bang zijn voor prikken. Maak hiervoor een afspraak via de QR-code:

Toch een vaccinatie in Amersfoort? Je mag iemand meenemen als je het spannend vindt en toch naar de locatie in Amersfoort wil.

Factsheet voor elke gemeente

Doel

Om als gemeente aan de slag te kunnen met doelgroepgericht werken in de gemeente.

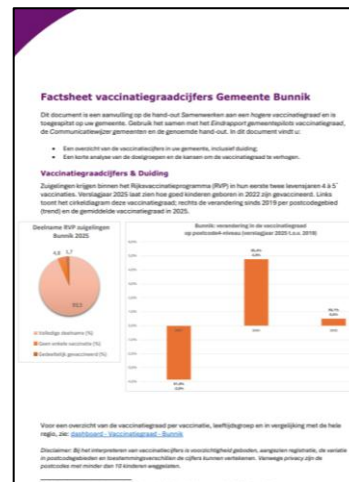
Aanpak

Naast het eindrapport, hand-out en communicatietool voor gemeentes die allen vrij algemeen van aard waren, hebben we voor elke gemeente specifiek wat informatie op een rijtje gezet over doelgroepen en vaccinatiegraad. Met de factsheet kunnen gemeenten een start maken of juist verder met doelgroepgericht werken aan de vaccinatiegraad. Het verhogen van vaccinatiebereidheid vraagt samenwerking met meerdere partijen op lokaal niveau. Bij de doelgroepgerichte benadering op lokaal niveau speelt de gemeente als organisatie een belangrijke rol. Deze aanvullende factsheet kan helpen om deze rol te pakken.

Resultaat

We hebben voor elke gemeente in de regio een factsheet geschreven over doelgroepgericht werken op het thema vaccinatiegraad in hun eigen gemeente. Inhoud:

- Welke doelgroepen zouden in mijn gemeente waarschijnlijk minder vaccineren?
- Hoe kom ik te weten waarom ze waarschijnlijk minder vaccineren?
- Hoe kan ik voor deze doelgroep een stap zetten om ze meer bereid tot vaccineren te maken?

Pilot: De wijk in! - Liendert

Doel

Het in contact komen met de doelgroep, vertrouwen opbouwen en samen met de doelgroep acties vormgeven om aan de slag te gaan met het thema vaccineren.

Aanpak

In deze wijk met een lage vaccinatiegraad hebben we een doelgroepgerichte aanpak opgezet door een JGZ-verpleegkundige extra uren te geven om in contact te komen met de doelgroep en met ze samen te werken op het thema vaccineren. Hiervoor had de verpleegkundige 4 uur in de week.

Resultaat

Dankzij de extra uren kon de JGZ-verpleegkundige vaker aanwezig zijn in het buurthuis en de basisschool. Hierdoor leerde ze sleutelpersonen uit verschillende gemeenschappen in de wijk kennen. Ook sprak ze met ouders uit de wijk over hun behoeftes. Een belangrijk resultaat was dat de sleutelpersonen graag zelf meer wilden weten over vaccineren. Daarom zijn eerst wijkbijeenkomsten georganiseerd waarin hun vragen werden beantwoord. Sleutelpersonen geven aan dat zij hierdoor beter in staat zijn om ouders in hun omgeving te ondersteunen bij het maken van een keuze bij twijfel over vaccineren.

Pilot: De wijk in! - Liendert

Een aantal quotes:

- *“Sleutelpersonen zijn de brug tussen vragen en vertrouwen. Zij delen informatie, zelfs als ze zelf ook twijfel of zorgen hebben.”*
- *“Verbinding begint bij luisteren. Door samen te werken met mensen uit de wijk groeit begrip van beide kanten.”*

Concreet voorbeeld:

“Soms is het zo geregeld. Een sleutelpersoon die Arabisch spreekt ging mee op huisbezoek, dit maakte echt het verschil.”

Inzicht & Advies

Dashboard Vaccinatiegraad RVP

Dashboard Vaccinatiegraad RVP

Context

In de regio Utrecht is inzicht in de vaccinatiegraad cruciaal om risico's tijdig te signaleren en gerichte interventies in te zetten. Voorheen werd gebruik gemaakt van het jaarverslag Rijksvaccinatieprogramma (RVP), gepubliceerd door het RIVM. Sinds 2022 wordt echter een deel van de vaccinatiegegevens anoniem verzameld, waardoor deze rapportages minder volledig en accuraat zijn. Daarnaast bieden de huidige RIVM-data beperkte analysemogelijkheden. Dwarsdoorsnedes op wijk-, buurt- en schoolniveau ontbreken, wat het nauwkeurig monitoren van risico's binnen kleinere geografische en demografische groepen bemoeilijkt. Met een eigen dashboard kunnen we deze beperkingen ondervangen, de data sneller beschikbaar maken en de cijfers niet jaarlijks maar per kwartaal publiceren.

Doel

Het verkrijgen van inzicht in de vaccinatiegraad in onze regio middels onze eigen JGZ-data om:

- De trends en ontwikkelingen in de vaccinatiegraad te monitoren.
- Tijdig te signalen wanneer de vaccinatiegraad daalt en welke risico's dit met zich meebrengt.
- Campagnes en interventies gericht preventief in te zetten en deze te evalueren.
- Impactvol en onderbouwd advies te kunnen bieden aan gemeenten en andere stakeholders.
- Bij (dreigende) uitbraken een snelle en juiste risico-inschatting te maken, zodat passende maatregelen kunnen worden getroffen.

Dashboard Vaccinatiegraad RVP

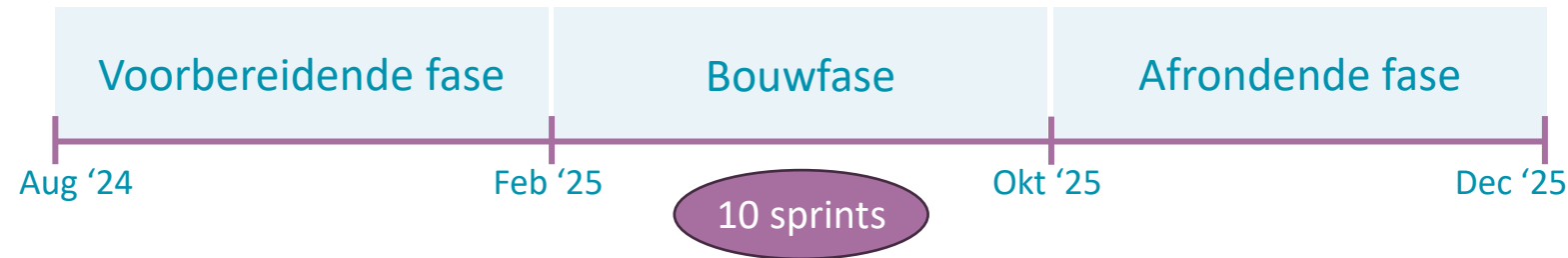
Aanpak

Met een multidisciplinair ontwikkelteam is een passend product ontwikkeld. In dit team zaten deskundigen infectieziektebestrijding (IZB), deskundigen jeugdgezondheidszorg (JGZ) en een accounthouder om de behoeften in kaart te brengen en te vertalen naar de inhoud en functionaliteiten van het dashboard. Dit team werd aangevuld met data-, informatie-, automatiserings- en privacy-specialisten voor de technische realisatie en implementatie.

Scrum/agile

Voor de realisatie van het dashboard werkten we volgens de scrum agile methodiek. Dat betekent dat het project werd opgedeeld in korte werkperiodes, zogenaamde sprints. Aan het begin van elke sprint werden concrete doelen vastgesteld en aan het einde van elke sprint werden de resultaten opgeleverd en gedeeld met de stakeholders. Op basis van de feedback werden voor de volgende sprint nieuwe doelen vastgesteld en de koers, indien nodig, bijgesteld.

Planning

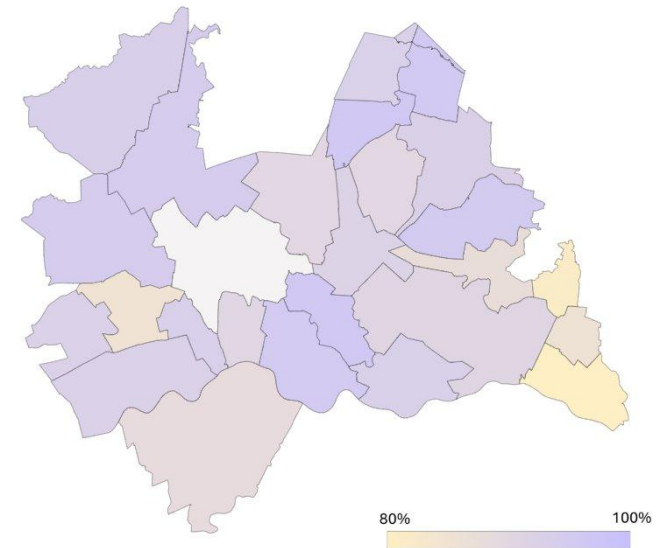

Dashboard Vaccinatiegraad RVP

Oplevercriteria (Definition of done)

- De vaccinatiegraadcijfers en -trends zijn zichtbaar op basis van een eenduidig vastgestelde definitie, teller en noemer
- Vaccinatiegraden moeten uitsplitsbaar zijn op leeftijd, geboortecohort, geslacht, gemeente, wijk en school
- We includeren alle vaccinaties gezet vanaf 01-01-2018 binnen regio Utrecht
- Elk kwartaal wordt het dashboard automatisch geüpdatet voor alle RVP-vaccinaties
- Complexe dossiers, bijvoorbeeld bij verhuizingen, worden juist verwerkt en geïncludeerd
- Het model voldoet aan de architectuurprincipes
- Het model voldoet aan de juiste privacy maatregelen (DPIA, toegangsmatrix, borging anonimiteit)
- De rapportage is ontwikkeld in afstemming met RIVM (Bijv. vergelijken definities en output)
- Er is een gebruikersgroep ingericht en een implementatieplan ontwikkeld.

Visuele impressie van het dashboard

2020		2021		2022		2023	
Populatie	Vac%	Populatie	Vac%	Populatie	Vac%	Populatie	Vac%
187	75%	204	65%	201	75%	177	71%
55	87%	67	81%	63	65%	81	77%
131	89%	125	84%	109	75%	113	78%
706	86%	768	88%	749	84%	730	84%
163	89%	168	86%	171	87%	160	84%

Optimaliseren RVP-proces

*Vaste & centrale vaccinatielocatie
Inhaalacties: 17+, MenACWY, BMR*

Extra aanbod angstige kinderen

Pilot: Inzet mobile prikteam

SMS-herinnering

Pilot: Vaccinatiestatus-check

Communicatie & uitnodiging

Scholingsaanbod

Verkenning verhogen vaccinatiegraad zwangere vrouwen

Vaste & centrale vaccinatielocatie

Doel

Kinderen boven de 4 jaar die een vaccinatie van het RVP hebben gemist een vaste en centrale locatie aanbieden om de vaccinatie alsnog te komen halen.

Aanpak

Op één vaste en centrale locatie in onze regio op twee vaste dagdelen aanbieden dat ouders en kinderen welkom zijn om gemiste relevante vaccinaties te halen. Dit kon op afspraak of op inloop zonder afspraak.

Ook werd deze locatie gebruikt voor het extra aanbod angstige kinderen en voor de inhaalactie 17+.

Wat heb je nodig?

- 1x arts en 1x administratie
- Één vaste en centrale locatie met één spreekkamer waar jongeren geprikt kunnen worden
- Online bookingsysteem de geplande afspraken
- Zie inhaalactie 17+: Uitnodigingsbrief en uitdraai van de doelgroep die je wil uitnodigen

Wie	Leeftijd 5 – 18
Locatie	Einsteindreef 91, Utrecht
Wanneer	WO 14u – 18u en VR 14u-17u
Duur	Van juli 2025 tot december 2025

Vaste & centrale vaccinatielocatie

Resultaat - GGDrU

In totaal zijn 508 kinderen naar de centrale vaccinatielocatie gekomen, waarbij er in totaal **678 vaccinaties** zijn gezet.

- Van de 508 kinderen werden 75 kinderen gevaccineerd via het extra aanbod angstige kinderen en werden 302 jongeren gevaccineerd via de 17+ inhaal actie. De overige kinderen kwamen op eigen initiatief bijvoorbeeld omdat ze niet bij de groeps vaccinatie konden aansluiten.
- 329 kinderen hadden een afspraak gemaakt en 179 kinderen kwamen via de vrije inloop.
- Vaccinaties: 263 HPV, 322 MenACWY, 60 BMR, 18 DKTP-Hib-HepB, 12 DTP, 2 DKT-Booster, 1 Hep-B

Resultaat – Gemeente Utrecht

In totaal zijn **508 vaccinaties** gezet bij de vaste en centrale vaccinatielocatie voor kinderen uit gemeente Utrecht. Middels verdere analyse moet nog worden bepaald hoeveel kinderen in totaal zijn gekomen en wat de verdeling was tussen het extra aanbod angstige kinderen, de inhaalactie 17+ en overig.

- Vaccinaties: 275 HPV, 192 MenACWY, 21 BMR, 11 DKTP-Hib-HepB, 7 DTP, 1 DKT Booster, 1 DKTP Booster

Onderzoek

Aanvullend is onder kinderen en ouders die zijn gekomen een korte vragenlijst afgenomen om te achterhalen waarom zij nu wel deelnemen, met als doel om continu te leren en ons aanbod te optimaliseren.

Inhaalactie 17+

Doel

Jongeren die in het jaar van uitvoering 17-jaar zijn of worden (Cohort 2008) een laatste kans bieden om gemiste RVP-vaccinaties in te halen, met gratis vaccinaties tot 18 jaar en de mogelijkheid tot eigen keuze vanaf 16 jaar.

Aanpak

Jongeren ontvingen vanuit GGDrU een uitnodiging gericht aan de jongeren zelf, afgestemd op het type gemiste vaccinaties. Er zijn 4 verschillende uitnodigingen ontwikkeld door onze communicatie adviseur. Een afspraak voor het inhalen kon eenvoudig gemaakt worden via een online bookingsysteem op de vaste en centrale locatie in Utrecht of via het Klant Contact Centrum, waarbij ook op reguliere vaccinatiemomenten ingepland kon worden. Ook konden jongeren op twee dagdelen in de week vrij inlopen.

- Doelgroep: Geboortjaar 2008 die HPV, MenACWY, DTP en/of BMR mist.
Volgens reguliere RVP-proces zouden zij geen uitnodiging meer ontvangen van RIVM.
- In totaal zijn ruim 4.000 brieven verstuurd vanuit GGDrU.

Resultaat

In totaal zijn 302 jongeren gekomen naar de vaste en centrale vaccinatielocatie voor de 17+ inhaalactie, waarbij er in totaal 408 vaccinaties zijn gezet. (Dit is exclusief de jongeren die via KCC verwezen zijn naar reguliere vaccinatiemomenten)

- Waarvan: 180 HPV, 184 MenACWY, 28 BMR, 10 DTP, 5 DKTP-Hib-HepB, 1 DKT

Deze actie is ook uitgevoerd voor kinderen uit gemeente Utrecht.
Status: Nog in afwachting van de precieze cijfers, aantallen en analyse.

Inhaalactie MenACWY

Doel

Kinderen een extra gelegenheid bieden om hun gemiste MenACWY vaccinatie te halen. Regulier wordt de vaccinatie aangeboden in het voorjaar 2025 en het voorjaar 2026. Dit extra aanbod wordt geboden in het najaar van 2025.

Aanpak

Jongeren ontvingen vanuit GGDrU een persoonlijke uitnodiging. Een afspraak voor het inhalen kon eenvoudig gemaakt worden via een online bookingsysteem, waarmee jongeren zelf een geschikt moment konden kiezen op een van de HPV-locaties tijdens de najaarsronde van 2025. Tijdens deze ronde beschikte elke HPV locatie over een MenACWY lijn, waarmee het extra aanbod voor inhaal MenACWY werd gecreëerd.

- Doelgroep: Geboortjaar 2011 die in het voorjaar 2025 de MenACWY vaccinatie hebben gemist.
- In totaal zijn 3837 brieven verstuurd

Resultaat

In totaal zijn **730 vaccinaties** gezet tijdens de MenACWY inhaalactie. Daarvan kwamen 678 jongeren uit 2011 naar aanleiding van de verstuurde brief en 52 jongeren van overige geboortejaren die zelf een afspraak hiervoor hebben gepland. Jongeren die niet in staat waren om naar de extra gelegenheid te komen, zijn doorverwezen naar de vaste en centrale vaccinatielocatie. (=96 jongeren uit cohort 2011). Met deze inhaalactie is de MenACWY vaccinatiegraad met 6,5%* gestegen in het cohort 2011.

Disclaimer

Via het reguliere aanbod zouden deze jongeren in het voorjaar van 2026 nog een laatste keer worden opgeroepen. Hoewel een extra uitnodiging en vaccinatiegelegenheid naar verwachting een positief effect heeft op de vaccinatiegraad, kan niet met zekerheid worden vastgesteld in hoeverre de waargenomen stijging zonder deze actie niet (deels) zou zijn opgetreden.

Inhaalactie BMR 1

Doel

Kinderen de mogelijkheid bieden om, indien deze vaccinatie via reguliere aanbod is gemist, BMR1 in te halen.

Aanpak

Via de website maakten we kenbaar dat de BMR 1 vaccinatie, indien gemist, ingehaald kon worden. Er kon eenvoudig een afspraak ingepland worden via de online bookingstool of telefonisch via het KCC. Deze afspraak werd dan gepland binnen de bestaande reguliere BMR1 sessies of men kon terecht bij de vaste en centrale vaccinatielocatie.

Resultaat

Helaas bleek er weinig animo en reactie. Er is voornamelijk maatwerk geleverd in de woonplaatsen waar mazelen op dat moment voorkwam.

Nevenresultaat: Bij een toename van mazelen gevallen in de regio wisten we binnen korte tijd, namelijk 9 dagen, dit aanbod te creëren. Dit heeft bijgedragen aan het ontwikkelen en versterken van onze wendbaarheid en flexibiliteit als organisatie.

Extra aanbod angstige kinderen

Doel

Kinderen vanaf vier jaar met prikangst een veilige, comfortabele en alternatieve vaccinatie-ervaring bieden, zodat zij ondanks hun angst succesvol gevaccineerd kunnen worden.

Aanpak

Jongeren konden tweemaal per week terecht bij de vaste en centrale vaccinatielocatie. Hier werd een aparte spreekkamer, extra tijd en persoonlijke begeleiding geboden. Naast de reguliere zorgzaam vaccineren methode konden extra hulpmiddelen ingezet worden zoals: [VR-bril](#) en [Buzzy](#).

Resultaat

In totaal zijn binnen GGDrU ± 97 vaccinaties gezet. 75 kinderen met prikangst zijn succesvol geprikt, waarvan ongeveer 20 kinderen met extreme prikangst. Elk kind dat op het prikangst spreekuur kwam is succesvol gevaccineerd.

De VR-bril werd als positief en helpend ervaren, maar in de afweging kosten en impact op vaccinatiegraad is gekozen om de proeftijd niet te verlengen.

Nevenresultaat: Het vaccineren bij de GGDrU een minder angstige ervaring maken wat bijdraagt aan een positievere en ontspannen prikervaring in de toekomst.

Deze actie is ook uitgevoerd voor kinderen uit gemeente Utrecht.
Status: Nog in afwachting van de precieze cijfers, aantallen en analyse.

Pilot: Inzet mobiel prikteam

Doel

Extra vaccinatieaanbod creëren in onze regio, daar waar het het hardste nodig is.

Aanpak

Op basis van uitgebreid onderzoek is geadviseerd op welke locaties in de regio extra aanbod het hardste nodig is. Hierbij is onder andere gekeken naar de vaccinatiegraad, de mate van de dalende trend, de sociaaleconomische status (SES) en de afstand tot de priklocatie. Aanvullend is de uitnodigingsbrief op basis van de input van het Jongerenpanel 17–18. Jongeren kwamen in aanmerking wanneer zij in 2025 zeventien jaar werden en één of meerdere vaccinaties misten. In de zomer van 2025 zijn zij uitgenodigd voor het doorlopende centrale vaccinatieaanbod, wanneer zij daar nog niet hun gemiste vaccinaties hebben ingehaald, zijn ze nog een laatste keer uitgenodigd voor dit tijdelijke dichterbij georganiseerde inhaal aanbod.

- Doelgroep: Jongeren die in 2025 17 jaar werden (geboortjaar 2008)
- Locaties:
 - Amersfoort Dichtbij station Amersfoort
 - Nieuwegein Consultatiebureau Nieuwegein
 - Veenendaal Buurthuis Veenendaal

Resultaten

- In totaal zijn 190 jongeren gekomen n.a.v. de uitnodiging, waarbij er **260 vaccinaties** zijn gezet.
- Amersfoort: 109 jongeren zijn gekomen n.a.v. de uitnodiging, waarbij er 141 vaccinaties zijn gezet.
- Veenendaal: 47 jongeren zijn gekomen n.a.v. de uitnodiging, waarbij er 71 vaccinaties zijn gezet.
- Nieuwegein: 34 jongeren zijn gekomen n.a.v. de uitnodiging, waarbij er 48 vaccinaties zijn gezet.

Pilot: Inzet mobiel prikteam - Amersfoort

Inzet mobiel prikteam - Amersfoort

Locatie: Nabij het station Amersfoort
Wanneer: 22 en 23 oktober 2025 (Herfstvakantie) van 12:00 – 17:00 uur
Aanbod: Op afspraak via een online bookingssysteem of via vrije inloop

Aanpak

In totaal zijn er 781 brieven verstuurd naar jongeren uit de gemeente Amersfoort en omgeving.

Resultaten

Er zijn in Amersfoort 109 jongeren gekomen n.a.v. de uitnodiging, waarbij in totaal 141 vaccinaties zijn gezet.

Vaccinatie	Aantal
HPV	64
MenACWY	57
DKTP	8
DTP	3
BMR	9

Pilot: Inzet mobiel prikteam - Veenendaal

Inzet mobiel prikteam - Veenendaal

Locatie: Buurthuis Duivenwal Veenendaal
Wanneer: 27 november 2025, van 11:00 – 17:00 uur.
Aanbod: Op afspraak via een online bookingssysteem of via vrije inloop

Aanpak

In totaal zijn er 600 brieven verstuurd naar jongeren uit de gemeente Veenendaal en omgeving.

Resultaten

Er zijn in Veenendaal 47 jongeren gekomen n.a.v. de uitnodiging, waarbij in totaal 71 vaccinaties zijn gezet.

Vaccinatie	Totaal
HPV	36
MenACWY	26
BMR	4
DTP	3
DKTP	2

Pilot: Inzet mobiel prikteam - Nieuwegein

Inzet mobiel prikteam - Nieuwegein

Locatie: Consultatiebureau Nieuwegein
Wanneer: 11 december van 15:00 – 18:00 uur.
Aanbod: Op afspraak via een online bookingssysteem of via vrije inloop.

Aanpak

In totaal zijn er 373 brieven verstuurd naar jongeren uit de gemeente Nieuwegein en omgeving.

Resultaten

Er zijn in Nieuwegein 34 jongeren gekomen n.a.v. de uitnodiging, waarbij in totaal 48 vaccinaties zijn gezet.

Vaccinatie	Totaal
HPV	19
MenACWY	18
BMR	6
DTP	1
DKTP	4

SMS-herinnering

Doel

Het verhogen van de opkomst bij vaccinatiemomenten door het gebruik van een SMS-herinnering.

Aanpak

Omdat het (nog) niet mogelijk is om SMS-herinneringen voor groepsvaccinaties rechtstreeks vanuit ons EPD te versturen, zijn deze via een externe tool verzonden. Hiervoor is een privacy- en securitytoets uitgevoerd. De helft van van de ouders uit de doelgroep ontving enkele dagen vooraf een algemene SMS-herinnering inclusief link naar de GGDrU website. In totaal zijn bijna 4.500 SMS-herinneringen verstuurd.

Doelgroep:

- RVP-inhaalcohort BMR najaar 2025 (geboortjaar 2016-2017)
- RVP-cohort HPV 2e ronde najaar 2025 (geboortjaar 2015)

Onderzoek

De effectiviteit van de SMS-herinnering is onderzocht door middel een A/B test, waarbij het opkomstpercentage van de SMS-groep is vergeleken met dat van de non-SMS-groep.

Resultaat

Bij HPV: In de sms-groep heeft 63,5% van de kinderen een HPV-vaccinatie gehaald. In de niet sms-groep was dit 61,3%. Het verschil was daarmee 2,2% (niet significant). In potentie is het versturen van een sms-reminder veelbelovend. Om dit middel effectief in te zetten is het belangrijk verder onderzoek te doen naar het interval tussen sms en afspraak en naar een personalisatie van de tekst. De analyse van de SMS-herinnering bij BMR volgt in januari 2026.

Bescherm je kind (2016/17) met vaccin tegen mazelen (BMR) – de GGD is binnenkort in de buurt – zie <https://ggdru.nl/locaties-en-data-bmr-dtp> of RIVM uitnodiging

Bescherm je kind (10-11 jaar) met een vaccin tegen HPV. De GGD is nog 2 weken in de buurt! Zie RIVM-uitnodiging of <https://ggdru.nl/data-locaties-hpv-prik-2025>

Bewezen effectief
Verskillende systematische reviews en gerandomiseerde onderzoeken laten zien dat SMS-herinneringen leiden tot een hogere vaccinatiegraad.

Pilot: Vaccinatiestatus-check

Doel

Structureel aandacht besteden aan gemiste RVP-vaccinaties bij gezondheidsonderzoeken op schoolleeftijd door actief te sturen op het checken van de vaccinatiestatus.

Aanpak

Bij 300 groep 7 leerlingen (GGDrU) en bij 250 VO leerlingen (Gemeente Utrecht) wordt actief door een jeugdverpleegkundige de vaccinatiestatus gecheckt en, indien incompleet, wordt telefonisch contact opgenomen met de ouders. Tijdens dit gesprek wordt laagdrempelig inhaal aanbod geboden (reguliere groepsvaccinaties of het extra aanbod bij de vaste en centrale vaccinatielocatie).

Resultaat

- **GGDrU**

De pilot vindt plaats op 12 scholen met diverse onderwijstypen, gelijk verdeeld over stedelijk en niet-stedelijk gebied. Bij 6 van de 12 scholen zijn inmiddels 156 vaccinatiestatusen gecontroleerd. Tot nu toe hebben 14 ouders interesse in inhaalvaccinaties. Het afronden van de pilot en de analyse volgt in 2026.

- **Gemeente Utrecht**

Pilot is uitgevoerd bij 4 verschillende scholen. Van de 250 VO leerlingen misten 47 leerlingen vaccinaties. Na het bellen wilden 12 ouders een uitnodiging voor één of meer gemiste vaccinaties. Eind januari 2026 wordt onderzocht of deze leerlingen daadwerkelijk de gemiste vaccinaties hebben ingehaald.

Automatiseren vaccinatiestatus-check

Aanvullend is verkend of het attenderen op gemiste vaccinaties geautomatiseerd kon worden via het EPD.

Communicatie & uitnodiging

Doel

Zorgen voor duidelijke, toegankelijke en goed vindbare informatie over vaccinatie voor ouders en jongeren, zodat zij juist geïnformeerd worden en eenvoudig de weg vinden naar vaccineren.

Aanpak

Enerzijds verbeteren van onze communicatiemiddelen zoals website en vaccinatie uitnodiging. Anderzijds ondersteunen met gevraagd en ongevraagd advies op de volledige breedte van het programma.

Resultaat

Website

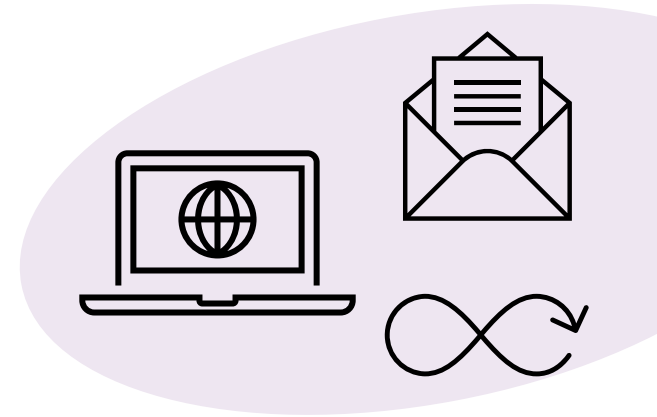
- Nieuwe overzichtelijke pagina's
- Herverdeling vaccinatiepagina's
- Zoekoptimalisatie op de pagina verbeterd

Uitnodiging

- Uitnodigingsbrieven voor vaccinatie zijn herschreven. Afgestemd op de doelgroep en in eenvoudige prikkelende taal.

Binnen het programma

- In de volle breedte van het programma werd door de afdeling communicatie geadviseerd, meegedacht en meegewerkt.
Bijvoorbeeld: Actief meedenken bij de 4 pilots (percepties over vaccineren in de wijk) voor een effectieve benadering van de verschillende doelgroepen.

Scholingsaanbod

Doel

Een centraal, overzichtelijk en met aandacht geselecteerd scholingsaanbod, zodat professionals snel en gericht de juiste kennis en vaardigheden kunnen opdoen om betrouwbare en onderbouwde voorlichting te kunnen geven en daarmee de vaccinatiegraad te verhogen bevorderen.

Aanpak

Het bestaande scholingsaanbod is in kaart gebracht en de meest relevante en kwalitatief sterke modules zijn geselecteerd en overzichtelijk gebundeld op een centrale plek. Dit aanbod wordt toegankelijk en praktisch gepresenteerd, zodat professionals eenvoudig kunnen kiezen en zich gericht kunnen scholen in de kennis en vaardigheden die nodig zijn om in de praktijk het gesprek aan te gaan en handelingsbekwaam te zijn.

Resultaat

Een verbeterd en overzichtelijk scholingsaanbod.

Verkenning verhogen vaccinatiegraad zwangere vrouwen

Doel

Het verhogen van de vaccinatiegraad onder zwangere vrouwen door het kennismakingsconsult te promoten bij aanstaande ouders (juist ook bij ouders die geen vaccinatie willen), betere (en eerdere) signalering in het kader van Kansrijke Start en het verbeteren van de samenwerking met verloskundigen.

Aanpak

Er is intern een projectleider aangesteld die samen met een eigen werkgroep (JV's, management en beleidsmedewerkers) onderzocht welke mogelijkheden en kansen voor doorontwikkeling er zijn voor het zwangerschapsconsult.

Resultaat

Een implementatieplan voor de doorontwikkeling van het JGZ kennismakingsconsult waarbij rekening wordt gehouden met de JGZ-visie.

Slotwoord

Het programma Verhogen Vaccinatiegraad laat zien dat we het verschil maken wanneer we aansluiten bij de inwoner, het goede gesprek voeren, een passend aanbod bieden en samenwerken. Door blijvend te investeren in het programma Verhogen Vaccinatiegraad, hopen we verdere stappen te kunnen blijven zetten om de regionale vaccinatiegraad te verhogen en onze inwoners duurzaam te beschermen.

We hopen dat dit document niet alleen inzicht biedt in wat is bereikt, maar ook uitnodigt tot verdere samenwerking. Zowel regionaal met onze gemeenten en regionale partners, als landelijk met andere GGD'en en landelijke organisaties.

Samen maken we het verschil!

